

ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร)

พระวรรณ ปญญาวิชโร (เทพวงศ์สา)^๑

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร)เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์ ๑.เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เขต ๒๒ และ ๒. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร)จำแนกตาม เพศ อายุ, ชั้นปีที่ศึกษา ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ ด้าน คือ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

ผลการวิจัย พบว่า

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพนักเรียน คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นหญิง จำนวน ๑๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๕ ชาย จำนวน ๑๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔๕ มีอายุระหว่าง ๑๗-๑๘ ปี จำนวน ๒๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๑๒, อายุ ๑๕-๑๖ ปี จำนวน ๑๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๔, ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘๗, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๒

^๑ พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗

๒. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ภาพรวม ทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

แนวทางการบริหารสภาพแวดล้อม

๑. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร คือ ผู้บริหารควรเอาใจใส่การบริการเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการแก่นักเรียนในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนด้านสภาพแวดล้อม

๒. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ คือ โรงเรียนควรมีกิจกรรมทำความสะอาดห้องเรียน ก่อนเรียนหลังเรียนและห้องน้ำเพื่อความสะดวก

๓. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน คือ การจัดการเรียนการสอนเนื้อหาที่สอนควร สอดคล้องกับการใช้ชีวิตประจำวันและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและควรจัดอบรมให้ผู้สอนได้มีความรู้ การใช้เทคนิคการสอนแต่ละวิชา

๔. สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน คือ ควรจัดกิจกรรมเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกันระหว่าง รุ่นพี่รุ่นน้อง

Abstract

This research to study of satisfaction of the secondary school student's to the school environment under secondary educational service area office 22nakhonphanom - mukdahan It was the survey research according to the objectives as follow 1.to study of satisfaction of the secondary school student's to the school environment under secondary educational service area office 22 nakhonphanom-mukdahan and 2.to study of satisfaction of the secondary school student's to the school environment under secondary educational service area office 22 nakhonphanom-mukdahan diving into sex age studying level and dividing the content into four sides

The research's result

1. The data analysis's result about students status were the school formal students amount 197 persons percentage 63.55 male students count 113 person percentage 36.45 ratio age 17-18 years amount 202 persons percentage 65.12 age 15-16 years amount 108 persons as percentage 34.84 studying in high schoollevel 6 amount 136 persons, percentage 43.87, high school level4 amount 89 persons, percentage 28.71, and high school level 5 amount 85 persons, percentage 27. 42.

2. The data analysis's result to student's satisfaction with school environment 4 total images were in high that learning environment, friend groups environment administrative environment, and the buildings environment

suggestion environmental administration

1. The administrative environment status was the administrators should take care the service to get comfortable and fast in giving service to students in doing activities of environmental school.

2. The building environment was the school should do activities in cleaning classroom before and after learning and toiled cleaning.

3. Learning teaching environment was the content learning teaching to accordance with daily life and opening the chance to cooperate and train the instructors to get knowledge and techniques in each subject.

4. Friend group environment was the learning activity about the environment to each other between senior and junior

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษาเป็นที่สนใจนิยมน้อย่างกว้างขวางเพราะผลที่ได้จากการศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาจะทำให้เข้าใจลักษณะของสถานศึกษานั้น ๆ มากขึ้น สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตัวผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาทางด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญา สภาพแวดล้อมตั้งแต่ อาคารสถานที่ บริเวณ รวมไปถึงบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวผู้เรียนจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษานั้นจะช่วยสร้างเสริมบรรยากาศที่เหมาะสมแก่การเรียนการสอนและช่วยกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ สร้างขวัญกำลังใจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้^๒

การเรียนรู้และประสบการณ์ของแต่ละคนนั้นจะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม ถึงแม้จะอยู่ในห้องเรียนเดียวกันก็ตาม ประสบการณ์กับการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดโดยประสบการณ์เป็นเครื่องมือ หรือวิธีการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และผลจากการเรียนรู้ทำให้คนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ เมื่อมีประสบการณ์ที่ดีจึงทำให้การเรียนรู้เป็นผลสำเร็จและเป็นเลิศ ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เหมาะสมย่อมส่งผลดีหรือมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตามหลักการทางด้านจิตวิทยาที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากพันธุกรรมและสภาพแวดล้อม ในด้านต่าง ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดู การคบเพื่อน การสังคมหรือสมาคมกับบุคคลอื่น การศึกษา ประเพณี วัฒนธรรม สภาพทางภูมิศาสตร์ ที่อยู่อาศัยก็จัดเป็นสภาพแวดล้อมทั้งสิ้น^๓

สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเสริมศักยภาพเพิ่มพูนประสบการณ์ในตัวผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองและการพัฒนาสติปัญญาซึ่ง เชื้อ เพชร บุลมไชย และคณะ ได้ให้ความเห็นว่า สภาพแวดล้อมคือ สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่รอบตัวเรา ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์เป็นไปทั้งดีและไม่ดีก็ได้ การดำเนินงานสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จและมีคุณภาพต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น คุณภาพของอาจารย์ คุณภาพของผู้เรียน บรรยากาศทางวิชาการ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้เรียนได้อย่างมีความสุขได้รับความสะดวกปราศจากความกังวล สามารถศึกษาได้อย่างเต็มที่

^๒ เฉลิม พรหมคุณาภรณ์, “ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเขตการศึกษา ๑๒ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๙).

^๓ จรูญ โกมลบุญย์. (ม.ป.ป.), เอกสารประกอบการบรรยาย วิชาศึกษา ๕๐๓ จิตวิทยาพื้นฐานของการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๙), หน้า ๓๑.

ทั้งยังช่วยสร้างลักษณะนิสัยรวมทั้งสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม ถ้าเราเข้าใจอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทำความเข้าใจและปรับปรุงให้ประสานสัมพันธ์และสอดคล้องกับสภาพต่าง ๆ ก็จะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ไปได้มากทีเดียว โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งคือโรงเรียน^๔

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ หมวดที่ ๔ มาตรา ๒๔ (๕) ระบุให้สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมให้ผู้สอนจะต้องจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจึงมีบทบาทมากขึ้นในด้านการให้ความรู้ทั้งด้านวิชาการ และการหล่อหลอมลักษณะนิสัยที่ดี อาชีพการงาน และสิ่งจำเป็นอื่นๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีเป็นหน้าที่โดยตรงที่จะสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับผู้เรียนทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนรวมทั้งเป็นตัวเราที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ และพัฒนาการด้านต่างๆของนักเรียน^๕

นอกจากนั้นกิจกรรมหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่เอื้อให้ทุกคนต้องกระทำ เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ระเบียบวินัย ข้อบังคับ และการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการเสริมประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้เกิดความต้องการที่จะแสดงออกมาเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพของตนเอง โรงเรียนจึงเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่ง ในการกล่อมเกลাজิตสำนึกนักเรียนเพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อและจุดเน้นของกรมสามัญศึกษาที่กล่าวว่าบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนจะมีส่วนในการเสริมสร้างความคิด จิตใจ คุณธรรม อันพึงประสงค์^๖

ดังนั้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนย่อมส่งผลให้บุคคลมีความรู้สึกที่ดีมีจิตใจที่ดี และมีการเรียนรู้สอดคล้องไปกับบรรยากาศนั้น ๆ พร้อมทั้งจะทำงาน พร้อมทั้งจะเรียนเต็มศักยภาพ จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ ถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต๒๒(นครพนม – มุกดาหาร) เพื่อนำข้อมูลที่สำคัญนี้ไปใช้วางแผนในการพัฒนาให้มีสภาพแวดล้อมให้เกิดความเหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อสมาชิกในสถานศึกษานั้นมากขึ้นเป็นประโยชน์ยิ่ง ๆ ขึ้นไป

^๔ เข้มเพชร บุลมไชยและคณะ, จิตวิทยาทั่วไป, (คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว, ๒๐๐๗), หน้า ๓๕.

^๕ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา พ.ศ. ๒๕๔๒), หน้า ๑ - ๒๔.

^๖ อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์, รายงานการวิจัย: การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, ๒๕๔๓), หน้า ๓๗

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒(นครพนม – มุกดาหาร)

๒ เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร)

ขอบเขตการวิจัย

๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร) ซึ่งมีขอบเขตเนื้อหาใน ๔ ด้าน คือ

๑. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร
๒. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่
๓. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน
๔. สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

๒ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔. ปีที่ ๕. และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร) จำนวน ๖ โรงเรียนประชากร ๑๖๘๗ คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๑๐ คน

๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานที่ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร) จำนวน ๖ โรงเรียน

- ๑.โรงเรียนธาตุพนม
- ๒.โรงเรียนอู่หม้าประชาสรรค์
- ๓.โรงเรียนนาถ่อนพัฒนา
- ๔.โรงเรียนโพนแพงวิทยาคม
- ๕.โรงเรียนบึงเหล็ก
- ๖.โรงเรียนกุดฉิมวิทยาคม

๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงเดือน ธันวาคมพ.ศ. ๒๕๕๗ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๕ ขอบเขตด้านตัวแปร

๑ ตัวแปรต้น คือ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา

๒ ตัวแปรตาม คือ ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร) มี ๔ ด้าน ได้แก่

๑. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร
๒. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่
๓. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน
๔. สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลสถานภาพพื้นฐานทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศ, อายุ ชั้นปีที่ศึกษา

ตอนที่ ๒ เป็นแบบทดสอบถึงความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒(นครพนม – มุกดาหาร) จำแนกตามรายด้านต่างๆดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร
๒. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่
๓. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน
๔. สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวทฤษฎีของลิเคิร์ท (Likert) ๕ ระดับ คือระดับความคิดเห็นค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกตอบ

๕ หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
๔ หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
๓ หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
๒ หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
๑ หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-end questions) ในรายด้าน ๔ ด้าน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานไปยังผู้อำนวยการหลักสูตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษาเพื่อขอหนังสืออนุญาตแจกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ร่วมมือ และแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร) จำนวน ๓๑๐ ชุด พร้อมทั้งอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามที่ระบุไว้

๓. เมื่อได้แบบสอบถามมาจำนวน ๓๑๐ ชุด คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ โดยผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

๑. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ในรายด้านทั้ง ๔ ด้าน นำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รวมทุกด้าน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร) ซึ่งผู้วิจัยนำประเด็นมาอภิปรายตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร) คือ นักเรียนเป็นหญิง จำนวน ๑๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๕ เป็นชาย จำนวน ๑๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔๕ นักเรียนที่มีอายุระหว่าง ๑๗-๑๘ ปี จำนวน ๒๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๑๒, มีอายุระหว่าง ๑๕-๑๖ ปี จำนวน ๑๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๔, กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘๗, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๒

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะทางแก้ไข

อุปสรรค ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร) สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร คือ ไม่มีประสิทธิภาพในการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอห้องปฏิบัติการทดลองไม่เพียงพอสื่อการสอนไม่ทันสมัย สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน สถานที่เล่นกีฬาไม่เพียงพอ ห้องน้ำห้องสุขามีน้อย ห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน เนื้อหาที่สอนมากเกินไปนักเรียนมีส่วนร่วมน้อยในการแสดงความคิดเห็น สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน กิจกรรมในหมู่คณะของนักเรียนของรุ่นพี่สู่รุ่นน้องมีน้อยนักเรียนที่เก่งไม่ค่อยจะสนใจในการแนะนำเพื่อนร่วมห้องเรียน

แนวทางแก้ไข ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร)

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร คือ ผู้บริหารควรเอาใจใส่ในการบริการเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการแก่นักเรียนในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนด้านสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ คือ โรงเรียนควรมีกิจกรรมทำความสะอาดห้องเรียนก่อนเรียนหลังเรียนและห้องน้ำเพื่อความสะดวก

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน คือ การจัดการเรียนการสอนเนื้อหาที่สอนควรสอดคล้องกับการใช้ชีวิตประจำวันและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและควรจัดอบรมให้ผู้สอนได้มี การใช้เทคนิคในการสอนแต่ละวิชา

สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน คือควรจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกันระหว่างรุ่นพี่ ร่วมกับน้อง

ผลที่ได้รับจากการวิจัย เรื่อง ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ (นครพนม – มุกดาหาร)

๑. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความสามารถในการสอน เปิดโอกาส ให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในขณะที่เรียนแต่ละวิชา ครูมีการใช้สื่อการสอน เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ในการกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในบทเรียน

๒. สภาพแวดล้อมด้านกลุ่ม ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความสามัคคีในการจัดกิจกรรม บันเทิงมีการร่วมกันในการเล่นกีฬา มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ร่วมกับรุ่นพี่เป็นประจำ

๓. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ผลการวิจัย พบว่า ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์ภาพที่ ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน มีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการแก่นักเรียน

๔. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ผลการวิจัย พบว่า อาคารเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ สะอาด มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย มีร้านค้าที่หลากหลาย ความเหมาะสมกับนักเรียนและ ห้องเรียนมีความพอเพียง สะดวกในการเดินทางติดต่อระหว่างอาคารภายในโรงเรียนและ ความสะอาดก็ เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในโรงเรียนก็มีห้องปฏิบัติการในการทดลองให้นักเรียนได้ใช้อย่างพอเพียง

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

หากมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มี ต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินการวิจัยในลักษณะ ดังนี้

๑. ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางในการพัฒนาปัญหาการจัดการด้านอาคารสถานที่เพื่อ ให้เกิดความเหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียน

๒. ศึกษาแนวทางสร้างสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องและส่งเสริม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้งานวิชาการ

๓. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
ขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย :

หนังสือ :

พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗

เฉลิม พรหมคุณาภรณ์, “ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเขตการศึกษา ๑๒ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๙).

จรรยา โกมลบุญย์. (ม.ป.ป.), เอกสารประกอบการบรรยาย วิชาศึกษา ๕๐๓ จิตวิทยาพื้นฐานของการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๙), หน้า ๓๑.

เข็มเพชร บุณยไชยและคณะ, จิตวิทยาทั่วไป, (คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว, ๒๐๐๗), หน้า ๓๕.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา พ.ศ. ๒๕๔๒), หน้า ๑ - ๒๔.

อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์, รายงานการวิจัย: การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, ๒๕๔๓), หน้า ๓๗